

Teoretyczne podstawy kształcenia – sylabus podstawowy

(dydaktyka ogólna - zagadnienia egzaminacyjne)

1. „Dydaktyka” – etymologia, geneza i zakres znaczeniowy terminu
2. Funkcje pełni dydaktyka jako nauka - miejsce dydaktyki wśród nauk o wychowaniu.
3. Związek dydaktyki ogólnej z dydaktykami szczegółowymi.
4. Różnice między pojedynczym aktem uczenia się a procesem kształcenia?
5. Przydatność pedagogicznych metod i technik badawczych dla dydaktyki.
6. Pojęcie "uczenia się" w aspekcie psychologii, fizjologii i dydaktyki.
7. Omów znane (wybrane) systemy dydaktyczne.
8. Dydaktyka a reformy systemu edukacji (np. z roku 1999).
9. Wyjaśnij pojęcie "kształcenie integralne", "bloki przedmiotowe" oraz "ścieżki edukacyjne".
10. Cele i funkcje "sprawdzian kompetencji" w VI kl. oraz egzamin w III kl. gimnazjum?
11. Przedstaw i omów cele kształcenia.
12. Przedstaw znane Ci taksonomiczne ujęcie celów kształcenia.
13. Rola i znaczenie wartości w procesie kształcenia.
14. Czym są treści kształcenia i omów klasyczne teorie doboru treści.
15. Przedstaw teorie egzemplarycznego i strukturalnego doboru treści kształcenia.
16. Wymień i scharakteryzuj podstawowe dokumenty określające treści kształcenia.
17. Podstawy programowe – istota, założenia realizacji, znaczenie w edukacji.
18. Jakie wymagania powinien spełniać dobry podręcznik szkolny (założenia teoretyczne i praktyczne).
19. Na czym powinna polegać integracja treści kształcenia?
20. Wymień i omów 4 podstawowe składniki procesu kształcenia.
21. Na czym polega podmiotowość w procesie kształcenia?
22. Omów kierowniczą rolę nauczyciela w procesie kształcenia.
23. Co rozumiemy pod pojęciem ogniwi (momentów) procesu kształcenia?
24. Jak należy rozumieć uświadamianie uczniom celów i zadań kształcenia?
25. Proces kształtowania pojęć - omów dokładnie procedurę na wybranym przez siebie przykładzie.
26. Jakich prawidłowości trzeba przestrzegać podczas poznawania przez uczniów nowych treści? _ .

27. Na czym polega utrwalanie poznanej wiedzy i od jakich czynników to zależy?
28. Przedstaw znaczenie praktyki w procesie kształcenia.
29. Jakie funkcje spełnia kontrola i ocena w procesie kształcenia?
30. Jakie zasady uwzględnia dydaktyka ogólna i na jakiej podstawie je wyodrębniono?
31. Ustal warunki właściwej realizacji wybranej zasady oraz reguł w niej obowiązujących.
32. Na czym polega bezpośrednie i pośrednie poznanie rzeczywistości?
33. Przedstaw podstawowe procesy psychiczne i ich rolę w procesie poznania.
34. Jakie warunki decydują o właściwej realizacji zasady stopniowania trudności?
35. Omów zasadę trwałości wiedzy uczniów.
36. Czym są metody kształcenia, podaj ich kryteria podziałów?
37. Jakie czynniki warunkują racjonalny dobór metod kształcenia?
38. Przedstaw metody kształcenia oparte na słowie.
39. Omów poszukujące metody kształcenia.
40. Przedstaw metody gier i zabaw dydaktycznych.
41. Przedstaw założenia koncepcji wielostronnego kształcenia.
42. Podaj założenia koncepcji nauczania i uczenia się problemowego.
43. Przedstaw podstawowe założenia koncepcji kształcenia całościowego.
44. Omów jedną z koncepcji kształcenia całościowego.
45. Przedstaw i omów formy organizacyjne kształcenia.
46. Jakie zalety i wady ma kształcenie jednostkowe - formy występujące w polskim systemie oświatowym?
47. Przedstaw próby modernizacji systemu klasowo-lekcyjnego.
48. Przedstaw cechy i formy uczenia się zespołowego.
49. Omów funkcje i zadania pracy domowej.
50. Scharakteryzuj wycieczkę jako formę organizacyjną kształcenia.
51. Omów walory dydaktyczno-wychowawcze wycieczki.
52. Psychologiczne i pedagogiczne uzasadnienie stosowania środków dydaktycznych w procesie kształcenia.
53. Jakie funkcje spełniają środki dydaktyczne w procesie kształcenia?
54. Dokonaj podziału środków dydaktycznych na pomocą znanych kryteriów.

55. Od jakich czynników zależy dobór środków dydaktycznych w procesie kształcenia?
56. Przedstaw zalety ale i zagrożenia ze strony mass mediów dla procesu kształcenia i wychowania.
57. Rola i miejsce programów komputerowych w procesie kształcenia.
58. Jakie znasz rodzaje przyczyn niepowodzeń szkolnych?
59. Przyczyny niepowodzeń szkolnych względnie niezależne oraz zależne od nauczyciela.
60. Podobieństwa i różnice między niepowodzeniami dydaktycznymi i wychowawczymi.
61. Co to są niepowodzenia ukryte i jawne (omów je) ?
62. Odsiew szkolny – pojęcie, przejawy, zakres, konsekwencje społeczne i ekonomiczne.
63. Na czym polega profilaktyka w zakresie niepowodzeń szkolnych we współczesnej polskiej szkole?
64. Na czym polega diagnoza i terapia w zakresie niepowodzeń szkolnych?
65. Podaj i omów psychologiczne i pedagogiczne wyróżniki ucznia zdolnego.
66. Jakie rodzaje planów obowiązują w polskim systemie oświatowym?
67. Podaj procedurę planowania dydaktycznego dokonywanego przez nauczyciela.
68. Co to jest i z jakich elementów składa się scenariusz zajęć dydaktycznych?
69. Podstawowe wymagania dotyczące unowocześnienia procesu kształcenia w polskiej szkole.